

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **P. P.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 listopada 2025 r.

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 4 czerwca 2025 r., sygn. akt V Ka 914/24,

w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia

wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w

Radomiu z dnia 11 kwietnia 2025 r., sygn. akt V Ka 914/24

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 września 2024 r., sygn. akt II K 144/24, Sąd Rejonowy w Radomiu uznał oskarżonego P. P. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 170 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na 50 zł, a ponadto orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat oraz świadczenia pieniężnego w wysokości 7 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy

Postpenitencjarnej, a także rozstrzygnął o kosztach sądowych (k. 55 akt sprawy sygn. II K 144/24).

Na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego, Sąd Okręgowy w Radomiu wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2025 r., sygn. akt V Ka 914/24 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji (k. 87 akt sprawy II K 144/24).

W dniu 25 kwietnia 2025 r. skazany złożył do Sądu Okręgowego w Radomiu wniosek z dnia 25 kwietnia 2025 r. (k. 88 akt sprawy II K 144/24) o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 11 kwietnia 2025 r. wraz z jego dopełnieniem, tj. wnioskiem o dokonanie ww. czynności procesowych (k. 91 akt sprawy II K 144/24). W uzasadnieniu wniosku skazany wskazał na problem z samodzielnym swobodnym poruszaniem się po wypadku komunikacyjnym i przebytych trzech operacjach, które krótko opisał, skutkujący rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy (do 30 września 2025 r.), co udokumentował orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 10 maja 2024 r. (k. 89-90 akt sprawy II K 144/24), a także wskazał na infekcję wirusową zapalenia krtani, którą od początku kwietnia br. przechodzili wszyscy domownicy po kolei łącznie z nim.

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2025 r. Sąd Okręgowy w Radomiu, na podstawie art. 126 § 1 i 2 k.p.k., nie uwzględnił wniosku P. P. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 11 kwietnia 2025 r., sygn. akt V Ka 914/24, z uwagi na nieprzedstawienie przez niego żadnych okoliczności dających podstawy do przyjęcia, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. W uzasadnieniu tej decyzji Sąd ten zaznaczył m. in., że cyt.: „(...) absolutnie nie deprecjonuje dolegliwości zdrowotnych P. P. i przebytych operacji. Rzecz w tym, że z dołączonych dokumentów absolutnie nie wynika, by oskarżony nie mógł w terminie złożyć wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku zapadłego w wyniku rozpoznania wywiedzionej przez niego apelacji.” (k. 95 akt sprawy II K 144/24, k. 4 akt SN).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył skazany. Nie sformułował żadnych zarzutów, a jedynie podniósł, że zaskarża orzeczenie w całości i wnosi o jego uchylenie. W uzasadnieniu zwyczajnego środka zaskarżenia wskazał, że

dołączone do wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego orzeczenie lekarza orzecznika ZUS jednoznacznie stwierdza, że jego układ ruchu jest niesprawny, co jest głównym powodem i wystarczającym dowodem świadczącym o przeszkodzie do złożenia w terminie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, dlatego złożył przedmiotowy wniosek o przywrócenie terminu do złożenia w/w wniosku. Jednocześnie przyznał, że został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy, jednak cyt.: „(...) jasno i wyraźnie było napisane w zawiadomieniu, że osobiste stawiennictwo nie jest obowiązkowe”. Zaznaczył też, że wirusowe zapalenie gardła wszystkich domowników było tylko dodatkową informacją i nie musiał na tą okoliczność przedstawiać dowodów. Podkreślił, że jego niesprawny układ ruchu powodował, że był zależny od osób trzecich, aby złożyć wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, a w tym czasie nie miał kto wyświadczyć mu takiej przysługi. W tych okolicznościach – zdaniem P. P. – należy przyjąć, że przedstawił wystarczający dowód dający podstawy do przyjęcia, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. W konkluzji skazany wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 11 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W tym miejscu przypomnieć należy, że zgodnie z art. 422 § 1 k.p.k., w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia wyroku, strona może złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Jeżeli natomiast niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana (art. 126 § 1 k.p.k.). Warunkiem merytorycznym uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu jest więc wykazanie przez stronę, że uchybienie terminowi, o jakim mowa w art. 422 § 1 k.p.k., nastąpiło z powodu okoliczności, na

które nie miała wpływu, a które zarazem uniemożliwiły dokonanie wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie.

Jak prawidłowo dostrzegł Sąd Okręgowy w Radomiu skazany nie sprostął powyższemu zdaniu, skoro niedotrzymanie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego tłumaczył głównie stanem zdrowia (problemem z poruszaniem się – niesprawnością układu ruchu oraz infekcją wirusową zapalenia gardła – jego i wszystkich domowników), a dodatkowo brakiem konieczności osobistego, obowiązkowego stawiennictwa na rozprawie apelacyjnej. Taka argumentacja nie przekonuje, gdyż nie wskazuje, że do uchybienia terminu doszło z przyczyny niezależnej od skazanego. Po pierwsze, skazany (niemający obrońcy z wyboru/z urzędu) w toku postępowania odwoławczego został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 11 kwietnia 2025 r. (elektroniczne pokwitowanie odbioru k. 85; protokół rozprawy apelacyjnej k. 86 akt sprawy II K 144/24), będąc zarazem pouczonym o prawach i uprawnieniach strony w postępowaniu karnym. Wprawdzie jego stawiennictwo na ww. rozprawie apelacyjnej nie było obowiązkowe, jednak świadomość terminu rozprawy pozwala na przyjęcie, że dysponował on należytą informacją w tym zakresie i mógł chociaż telefonicznie zasięgnąć informacji o ostatecznym wyniku postępowania odwoławczego, tj. wyroku i ustawowym, zawitym 7-dniowym terminie do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku liczonym od daty ogłoszenia wyroku, tj. od 11 kwietnia 2025 r. (do 18 kwietnia 2025 r.), tym bardziej, że pouczenie o powyższym znalazło się w protokole rozprawy (vide k. 86v. akt sprawy II K 144/24). Tymczasem skazany uczynił to dopiero w dniu 25 kwietnia 2025 r., czyli ze znacznym, tygodniowym, naruszeniem tego terminu. Wskazane powyżej założenie potwierdza zresztą sam skazany w uzasadnieniu zażalenia, w którym podaje, że cyt.: „[t]o prawda, że zostałem prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy”, zatem nic nie stało na przeszkodzie, aby dowiedzieć się o jej wynik i złożyć w ustawowym terminie wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Po drugie, przywrócenia terminu nie uzasadnia okoliczność związana ze stanem zdrowia skazanego, tj. problem z poruszaniem się – niesprawnością układu ruchu, powodujący częściową niezdolność do pracy (do 30 września 2025 r.),

udokumentowany orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 10 maja 2024 r. czy wskazana nieudokumentowana infekcja wirusowa zapalenia gardła (krtani). Jak słusznie wskazał sąd odwoławczy w zaskarżonym postanowieniu nie deprecjonując przy tym dolegliwości zdrowotnych P. P. i przebytych operacji cyt.: „[k]westia czasowej i częściowej niezdolności do pracy w żadnym razie nie może stanowić okoliczności wyłączających działania oskarżonego w celu złożenia w zawitym terminie do sprawy pisemnego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Ponadto oskarżony nie przedstawił absolutnie żadnego dowodu, z którego wynikałaby czasowa izolacja spowodowana rzekomym zapaleniem wirusowym krtani”. W żadnej mierze nie przekonuje twierdzenie skazanego zawarte w uzasadnieniu zażalenia jakoby wirusowe zapalenie gardła wszystkich domowników było tylko dodatkową informacją więc nie musiał on na tą okoliczność przedstawiać dowodów, skoro okolicznością tą – nie wprost, ale – tłumaczy zaniechanie w złożeniu w ustawowym terminie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wskazując, że cyt.: „(...) w tym czasie nie miał kto wyświadczyć mu takiej przysługi”. Podobnie ocenić należy twierdzenia skazanego dotyczące dołączonego do wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego orzeczenia lekarza orzecznika ZUS jednoznacznie stwierdzającego, że jego układ ruchu jest niesprawny, a będące „głównym powodem i wystarczającym dowodem świadczącym o przeszkodzie do złożenia w terminie wniosku”, które nie były kwestionowane przez sąd odwoławczy, jednak jako takie nie mają znaczenia w rozpoznawanej sprawie. Tym bardziej gdy zauważy się, że skazany już w okresie obowiązywania orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 10 maja 2024 r., tj. w dniu 17 września 2024 r., korzystając z usług poczty kurierskiej G.Sp. z o.o. (k. 57-58 akt sprawy II K 144/24), a następnie w dniu 7 października 2024 r. korzystając z usług Poczty Polskiej (k. 63 akt sprawy II K 144/24), dochował ustawowego terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji.

W związku z powyżej naświetlonymi zaszłościami faktycznymi należało uznać, że wskazane przez skazanego w zażaleniu okoliczności uprzednio podnoszone we wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o

sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, nie należą w ogóle do przesłanek stosowania art. 126 k.p.k. Zważyć należy, że termin, o którym mowa w art. 422 § 1 k.p.k., jest terminem zawitym, co oznacza, że wniosek złożony po jego upływie jest zawsze bezskuteczny (art. 122 § 1 k.p.k.). W tym stanie rzeczy należało uznać, że podniesione w zażaleniu okoliczności nie wskazują, by spełniona została przesłanka z art. 126 k.p.k. i z tego powodu zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]